Senacka Komisja Wydawnicza

Zdzisław Pisz (przewodniczący),
Andrzej Bąk, *Krzysztof Jajuga*, *Andrzej Matysiak*, *Waldemar Podgórski*,
Mieczysław Przybyła, *Aniela Styś*, *Stanisław Urban*

Recenzenci

Ewa Oziewicz, Zdzisław Puślecki

Redaktor Wydawnictwa

Joanna Szynal

Skład i łamanie

Beata Mazur

Projekt okładki

Maciej Szłapka

Kopiowanie i powielanie w jakiejkolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2008

PL ISSN 1899-3192
PL ISSN 1427-2229

Druk i oprawa: Zakład Graficzny UE we Wrocławiu. Zam. 111/09

Spis treści

Wstęp 7

Marzena Adamczyk, Agnieszka Piasecka-Głuszak, Stosunki handlowe pomiędzy Unią Europejską a wybranymi krajami azjatyckimi 9
Katarzyna Boba, Problem delokalizacji w rozszerzonej Unii Europejskiej – przyczyny i konsekwencje odpływu kapitału do Chin 25
Sebastian Bobowski, Efekt *spaghetti* – przejaw czy zagrożenie procesów integracyjnych w regionie Azji i Pacyfiku? 39
Agnieszka Ciechelska, Andrzej Graczyk, Wykorzystanie mechanizmów Protokołu z Kioto do rozwoju współpracy krajów rozwiniętych z krajami Azji Wschodniej, na przykładzie Chin i Japonii 48
Małgorzata Domiter, Polityka gospodarcza i handlowa wybranych krajów Azji Południowo-Wschodniej i Wschodniej 60
Bogusława Drelich-Skulska, Systemy społeczno-gospodarcze Nowych Krajów Przemysłowych Azji Wschodniej w globalnej gospodarce 71
Anna Jankowiak, Stany Zjednoczone jako ekonomiczny partner państw Azji 88
Łukasz Jurek, Demograficzne uwarunkowania zmian społecznych i ekonomicznych w regionie Azji i Pacyfiku 98
Monika Kichter-Krysiak, Wybrane aspekty procesów integracji gospodarczej w regionie Azji Południowo-Wschodniej 110
Dominik Kopiński, Japońska pomoc rozwojowa na rozdrożu: merkantylizm *versus* humanitaryzm 125
Joanna Kuźmiak, Atrakcyjność inwestycyjna Polski dla inwestorów japońskich 137
Aleksandra Kuźmińska, Wspieranie finansowe i promocja bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Malezji 147
Mateusz Machaj, Kryzys azjatycki 1997-1998 jako wstęp do kryzysu finansowego w roku 2007 158
Łukasz Olipra, Liberalizacja rynku transportu lotniczego w ASEAN 167
Aneta Onufer, Kierunki zmian strukturalnych w Chinach 180
Alicja Pultowicz, Rozwój energetyki wiatrowej w regionie Azji i Pacyfiku 190
Magdalena Rosińska, Inwestycje portfelowe a rozwój i komercjalizacja systemu finansowego w Chinach 202
Natalia Selinger, Problemy zarządzania zasobami ludzkimi w Chińskiej Republice Ludowej 213
Przemysław Skulski, Pozycja Chin na międzynarodowym rynku broni 223

Kazimierz Starzyk, Rozważania teoretyczne dotyczące ewolucji zagranicznej polityki ekonomicznej Chińskiej Republiki Ludowej 237
Marta Wincewicz-Bosy, Warunki kształtowania się współczesnej struktury agrarnej Chin 250

Summaries

Marzena Adamczyk, Agnieszka Piasecka-Głuszak, Trade relations between the European Union and selected Asian countries 24
Katarzyna Boba, Delocalization problems in the extended European Union – reasons and consequences of a capital outflow into China 38
Sebastian Bobowski, Spaghetti bowl effect – indication or threat to integration processes in the Asia-Pacific region? 47
Agnieszka Ciechelska, Andrzej Graczyk, The use of Kyoto Protocol Mechanisms for developing co-operation between industrialized countries and East Asia countries on the example of China and Japan 58
Małgorzata Domiter, Economic and trade policies of selected South-East and East Asian states 69
Bogusława Drelich-Skulska, Socio-economic systems of New Industrial Countries of Eastern Asia in global economy 87
Anna Jankowiak, USA as an economic partner for Asian countries 97
Łukasz Jurek, Demographic background of social and economic changes in the region of Asia and Pacific 109
Monika Kichter-Krysiak, The chosen aspects of economic integration processes in the region of South-East Asia 124
Dominik Kopiński, Japan's development assistance at the crossroad: mercantilism versus humanitarism 136
Joanna Kuźmiak, The investment attractivity of Poland for Japanese investors 146
Aleksandra Kuźmińska, Financial incentives and promotion of foreign direct investment in Malaysia 157
Mateusz Machaj, 1997-1998 Asian crisis as a prelude to 2007 financial crisis 166
Łukasz Olipra, Liberalization of the air transport in ASEAN 179
Aneta Onufer, The evolution of structural change in China 189
Alicja Pultowicz, Wind power development in the Asia-Pacific region 201
Magdalena Rosińska, Portfolio investment as an impact for development and commercialization of financial system in China 212
Natalia Selinger, Problems of Human Resources Management in China 222
Przemysław Skulski, Position of China in the international weapon market 236
Kazimierz Starzyk, The evolution of foreign policy of the People's Republic of China – theoretical considerations 248
Marta Wincewicz-Bosy, Conditions of creating the contemporary structure of agriculture in China 258

Wstęp

Regionalizm i regionalizacja stały się istotnymi elementami naukowych analiz stosunków międzynarodowych na początku XXI wieku. Wpłynęły na to zarówno dynamiczny rozwój regionalnej współpracy, objęcie tymi procesami nowych obszarów geograficznych i dziedzin, jak też przekonanie wielu czołowych badaczy i polityków, iż jest to dobra droga do zapewnienia współczesnemu światu bezpieczeństwa i właściwych kierunków rozwoju.

Pomysł przygotowania zeszytu dziedzinowego Studia Azjatyckie w serii Ekonomia i Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze jest wynikiem rosnącego zainteresowania badaniami procesów rozwojowych i integracyjnych, jakie można obserwować od kilku dekad w regionie Azji i Pacyfiku, oraz jego ogromnego znaczenia w gospodarce globalnej. Można wskazać kilka z wielu argumentów, które przemawiają za publikacją takiego rocznika:

1. Rosnące zainteresowanie polskiego i europejskiego środowiska naukowo-badawczego zagadnieniami procesów rozwojowych, integracyjnych oraz polityką gospodarczą prowadzoną w krajach regionu Azji i Pacyfiku. Obserwuje się je zarówno na konferencjach, w wybranych periodykach naukowych, jak i w podejmowanych pracach rygorowych.

2. Prężny rozwój azjatyckich korporacji transnarodowych i podejmowanie przez nie działalności w Polsce, a szczególnie na Dolnym Śląsku.

3. Luka na polskim rynku wydawniczym – brak profesjonalnych wydawnictw, które kompleksowo zajmowałyby się regionem Azji i Pacyfiku.

Niniejszy, pierwszy zeszyt Studiów Azjatyckich jest poświęcony problemom politycznym, gospodarczym i społecznym zachodzącym w regionie Azji i Pacyfiku. Dwudziestu trzech autorów – o zróżnicowanych zainteresowaniach i doświadczeniach badawczych – prezentuje wyniki swoich badań w kilku blokach tematycznych. Znajdujemy tutaj artykuły poświęcone różnym aspektom integracji gospodarczej i jej uwarunkowaniom, a także kierunkom polityki gospodarczej prowadzonej przez wybrane kraje regionu Azji i Pacyfiku. Autorzy kolejnych opracowań piszą o globalnych zjawiskach w gospodarce światowej związanych z procesem liberalizacji przepływów kapitałowych, odnosząc się do funkcjonowania rynków finansowych oraz regionalnej analizy przepływów bezpośrednich inwestycji zagranicznych i portfelowych. Kilka artykułów, których autorzy nie ukrywają fascynacji dynamizmem rozwoju chińskiej gospodarki, ukazuje różne obszary jej działania lub poszukuje odpowiedzi na pytania dotyczące obecnej polityki zagranicznej Chin oraz ich znaczenia na międzynarodowym rynku broni. Natomiast ostatnia grupa artykułów to teksty podejmujące zagadnienia stosunków zewnętrznych regionu Azji i Pacyfiku oraz wybranych państw regionu z Unią Europejską oraz Stanami Zjednoczonymi.

Artykuły zawarte w niniejszej publikacji mogą służyć jako materiał uzupełniający do przedmiotu *globalizacja i regionalizacja* (w części dotyczącej regionalizacji), włączonego do minimum programowego unikatowego kierunku *międzynarodowe stosunki gospodarcze*. Studia na tym kierunku są prowadzone na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu od 1 października 2007 roku.

Jako redaktor wyrażam nadzieję, iż ten pierwszy zeszyt dziedzinowy Studia Azjatyckie rozpoczyna serię publikacji, które staną się dla wszystkich zainteresowanych przydatnym źródłem wiedzy oraz inspiracją do rozmyślań i kolejnych badań nad kształtem współczesnych relacji międzynarodowych w tak interesującym regionie świata, jak Azja i Pacyfik.

Wrocław, listopad 2008 r. *Bogusława Drelich-Skulska*